

**Zápisnica č. 61 zo spoločného zasadnutia Výboru Snemu SAV a *ad hoc* komisie pre
posúdenie možného porušenia etických noriem SAV postupom členov P SAV,
ktoré sa konalo 15. 11. 2012**

Prítomní:

Za Výbor Snemu SAV: K. Iždinský, J. Klačka, M. Koóš, Z. Magurová, P. Matiašovský,
D. Podmaková, P. Pristaš, J. Sedlák, M. Vrzgulová

Za *ad hoc* komisiu: K. Kollár, L. Lapšanský

Prizvaní: L. Falt'an, V. Rosová, E. Smolková

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu
3. Informácia o záveroch *ad hoc* komisie
4. Diskusia
5. Rôzne

Ad 1. Spoločné zasadnutie o 9.00 hod. otvoril a ďalej viedol predseda Snemu SAV J. Sedlák.

Ad 2. Navrhnutý program rokovania výboru prítomní jednomyselne prijali. Zapisovateľom sa stal P. Pristaš, overovateľmi Z. Magurová a K. Iždinský.

Ad 3. Rokovanie o záveroch *ad hoc* komisie uviedol J. Sedlák, ktorý prítomných oboznámil s históriou celého prípadu: predseda SAV J. Pastorek odovzdal predsedom komôr snemu kópie sťažnosti E. Nemcovej so závermi odboru kontroly Ú SAV na doriešenie tej časti sťažnosti, ktorá sa týka kompetencie Snemu SAV. Snem SAV na svojom zasadnutí dňa 18. 9. 2012 poveril Výbor Snemu SAV návrhom riešenia sťažnosti riaditeľky Prognostického ústavu SAV (ďalej len „PÚ SAV“) E. Nemcovej na postup troch členov Predsedníctva SAV voči PÚ SAV. Na základe poverenia si výbor snemu vyžiadal kompletne materiály k tejto sťažnosti a na svojom zasadnutí dňa 22. 10. 2012 sa uzniesol na zriadení *ad hoc* komisie v zložení Z. Magurová – predsedníčka, I. Barák, D. Illéšová, K. Kollár, L. Lapšanský – členovia. Jej úlohou bolo posúdenie možného porušenia etických noriem SAV postupom členov P SAV. Po tomto úvode odovzdal J. Sedlák slovo Z. Magurovej, predsedníčke *ad hoc* komisie.

Z. Magurová uviedla, že komisia podrobne preskúmala sťažnosť a všetkých 21 príloh. Konštatovala, že sťažnosť sa týkala troch okruhov problémov a na základe požiadavky odboru kontroly SAV sa komisia venovala najmä analýze etických a pracovno-právnych problémov uvedených v sťažnosti. Vzhľadom na to, že prítomní členovia P SAV boli so závermi *ad hoc* komisie vopred písomne oboznámení, nevenovala sa im podrobnejšie, s čím členovia P SAV súhlasili.

Ad 4. Hneď v úvode prítomní členovia P SAV konštatovali, že predmetnú sťažnosť nepoznajú a neboli ani oboznámení s jej obsahom. Členovia výboru snemu konštatovali, že táto skutočnosť je vážnym problémom. Na doplňujúcu otázku L. Falt'an uviedol, že predseda SAV J. Pastorek ho na jeho ústnu žiadosť odmietol oboznámiť s obsahom sťažnosti E. Nemcovej. Členovia *ad hoc* komisie potom poskytli sťažnosť aj s prílohami k nahliadnutiu prítomným členom P SAV. Z. Magurová krátko zrekapitulovala históriu sťažnosti a najdôležitejšie výhrady E. Nemcovej voči postupu členov P SAV, opísala postup *ad hoc* komisie pri

posudzovaní žiadosti a požiadala členov P SAV, aby vyjadrili svoje stanovisko k záverom komisie.

Členovia P SAV nato v krátkosti prezentovali svoje názory a pripomienky k celému problému. E. Smolková uviedla širšie súvislosti a konštatovala, že PÚ SAV už bol viackrát zdrojom problémov. Spolu s Ľ. Falt'anom mali pripomienky k záverom *ad hoc* komisie ohľadom problému mediácie, keď podľa ich názoru nešlo o mediáciu v zmysle zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii, ale o hľadanie konsenzu medzi účastníkmi sporu na PÚ SAV. Podobne namietali, že v prípade sťažnosti E. Nemcovej voči odobratiu ekonomických kompetencií v rámci projektu RESPONDER nešlo o reálne odobratie kompetencií, ale len o získanie nezávislého pohľadu na riešenie ekonomických problémov súvisiacich s týmto projektom a za najväčší problém označili odsúvanie riešenia nahromadených problémov E. Nemcovou. Ľ. Lapšanský konštatoval, že termín „odobratie agendy“ je výslovne uvedený v zápisnici z rokovania zástupcov III. oddelenia vied P SAV s E. Nemcovou, a teda komisia formulovala svoje stanovisko na základe tohto znenia. Ľ. Falt'an uznal, že zápisnica nespĺňa všetky náležitosti a v tomto bode nie je jej znenie pravdivé. Znova uviedol, že išlo len o odporúčanie a žiadosť o odbornú radu pri riešení ekonomických problémov. Z diskusie vyplynulo, že neexistuje žiadny listinný dôkaz (žiadosť) o odňatie ekonomickej agendy projektu RESPONDER Prognostickému ústavu SAV.

V rozsiahlej diskusii sa členovia výboru a *ad hoc* komisie venovali problému rozporov medzi obsahom oficiálnych zápisníc z rokovaní a skutkovým stavom, upozornili na nutnosť vyhotovovania presnejších zápisníc a na povinnosti zodpovedného funkcionára v tomto ohľade. Ľ. Lapšanský konštatoval, že neexistujú žiadne následné kroky vyplývajúce zo znenia zápisnice ohľadom odobratia ekonomickej agendy, a teda reálne k odňatiu právomocí nedošlo. Ľ. Falt'an potom prezentoval list G. Mokrāňovej, riaditeľky THS ÚSV SAV, zo dňa 3. 8. 2012, v ktorom upozornila na viaceré nedostatky a pochybenia vo vyúčtovaní medzinárodnej konferencie konanej v rámci projektu RESPONDER, najmä: že akceptačný protokol nie je podpísaný oprávnenou osobou a chýbajú v ňom podstatné náležitosti, že vo faktúre chýba zdôvodnenie a odsúhlasenie zvýšených výdavkov, že sú nezrovnalosti pri vyúčtovaní cestovných dokladov. V závere G. Mokrāňová uviedla, že vystavenie faktúry zo strany dodávateľa je v rozpore s uzavretou zmluvou a príručkou pre oprávnené čerpanie finančných prostriedkov EÚ. Ľ. Lapšanský požiadal o kópiu tohto listu, ktorý je bez podpisu G. Mokrāňovej a jeho zaradenie k prílohám sťažnosti, s čím Ľ. Falt'an súhlasil. Prítomní členovia *ad hoc* komisie a výboru snemu sa oboznámili s jeho obsahom a zistili, že korešponduje s upozornením riaditeľky PÚ SAV na problémy s vyúčtovaním predmetného projektu RESPONDER, ktoré odznelo na stretnutí zástupcov III. oddelenia vied v P SAV dňa 23. 7. 2012.

V diskusii k problému delimitácie pracovníkov Prognostického ústavu SAV Ľ. Falt'an znova odmietol tvrdenia E. Nemcovej uvedené v sťažnosti. V diskusii sa opakovane objavil problém kvality zápisníc a v mnohých prípadoch rozpor medzi existujúcimi zápisnicami a skutkovou podstatou problému. Ľ. Lapšanský konštatoval, že pojem delimitácia sa nevyskytuje ani v zákone o SAV, ani v s ním súvisiacich normách a podľa jeho názoru ide o proces rozdelenia ústavu. Kroky vedúce k rozdeleniu ústavu sú však presne definované a podľa jeho názoru nedošlo ani k prvému z nutných krokov. V. Rosová vyhlásila, že ľutuje, že tento problém vôbec vznikol a upozornila na dlhodobé súvislosti a problémy PÚ SAV.

Keďže k záverom *ad hoc* komisie nezazneli zo strany členov P SAV žiadne ďalšie pripomienky, poďakoval predseda snemu J. Sedlák členom P SAV za vysvetlenia a účasť.

Na ďalšej časti rokovania už bez zástupcov P SAV za III. OV SAV Z. Magurová ako predsedníčka *ad hoc* komisie znova krátko opísala postup komisie, problémy pri posudzovaní sťažnosti a opakovane spomenula problém kvality zápisníc III. OV SAV. Po krátkej porade s členmi *ad hoc* komisie konštatovala, že po vypočutí názorov a pripomienok prítomných členov P SAV komisia nenavrhuje žiadne zmeny alebo doplnenia vo svojich záveroch. J. Sedlák poďakoval členom komisie za ich prácu a účasť na zasadnutí.

Po diskusii sa členovia výboru zhodli, že v postupoch členov P SAV nedošlo k porušeniu zákona o SAV a k závažnému porušeniu vedeckej etiky, ako to namietala sťažovateľka E. Nemcová. Avšak ako sám podpredseda SAV L. Falťan uznal, došlo k vážnym administratívnym pochybeniam vo vyhotovovaní zápisníc a písomnej dokumentácie, týkajúcej sa riešenia problémov na PÚ SAV. Uvedené pochybenia možno hodnotiť ako nezvládnutie riadiacej a integračno-koordinačnej činnosti troch členov P SAV.

Výbor snemu prijal nasledujúce uznesenia:

- I. Výbor snemu oboznámi so stanoviskom *ad hoc* komisie k sťažnosti riaditeľky Prognostického ústavu SAV E. Nemcovej na postup troch členov Predsedníctva SAV voči PÚ SAV členov Snemu SAV v prílohe tejto zápisnice.
- II. Výbor snemu v súvislosti s výsledkami prešetrenia sťažnosti E. Nemcovej na troch členov P SAV (zástupcov za III. OV SAV) konštatuje, že v preskúvanom prípade je objektívny rozpor medzi znením zápisníc, ktoré popisujú priebeh rokovaní vrátane navrhnutých opatrení, a skutočne realizovanými krokmi. Výbor snemu hodnotí konanie členov P SAV ako zmätočné a nepredvídateľné, nedovoľujúce objektívne určiť mieru možného porušenia etických noriem SAV.

Ad 5. Predseda snemu J. Sedlák oboznámil členov výboru s listom zamestnancov Archeologického ústavu SAV, adresovanom predsedovi SAV a na vedomie Snemu SAV, v ktorom v súvislosti s hodnotením AÚ SAV rozporujú spätne zloženie akreditačného hodnotiaceho panelu. Členovia výboru snemu konštatovali, že v procese akreditácie bol určený čas, kedy sa organizácie mohli vyjadriť k zloženiu hodnotiaceho panelu.

Predseda snemu poďakoval členom výboru a zasadnutie ukončil o 11.30 hod.

V Bratislave 7. 12. 2012

Ján Sedlák v. r.
predseda Snemu SAV

Zapísal: P. Pristaš
Overili: Z. Magurová
K. Iždinský

Stanovisko *ad hoc* komisie

zo dňa. 8. 11. 2012

zriadenej uznesením Výboru Snemu Slovenskej akadémie vied zo dňa 22.10.2012
**k Sťažnosti na postup členov P SAV Mgr. Ľ. Falt'ana, CSc., PhDr. V. Rosovej, CSc.
a doc. PhDr. E. Smolkovej, CSc. a žiadosť o prešetrovanie ich postupu voči PÚ SAV**

Na základe sťažnosti zo dňa 03.09.2012 adresovanej Ing. Editou Nemcovou, PhD., (v čase podania sťažnosti – riaditeľkou Prognostického ústavu Slovenskej akadémie vied) predsedovi Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“) na postup členov Predsedníctva SAV Mgr. Ľ. Falt'ana, CSc., PhDr. V. Rosovej, CSc. a doc. PhDr. E. Smolkovej, CSc. (ďalej len „sťažnosť“) a zoznamu príloh k tejto sťažnosti (ktorý tvorí prílohu tejto zápisnice), zaujíma komisia *ad hoc* zriadená uznesením Výboru Snemu SAV zo dňa 22.10.2012 (ďalej len „komisia“) k sťažnosti nasledujúce stanovisko:

1. Komisia pripomína, že zápisnica z rokovania orgánu SAV (článok XVI ods. 8 Štatútu SAV) by mala obsahovať štandardné náležitosti zápisnice z rokovania kolektívneho orgánu, ako napríklad označenie osoby vedúcej rokovanie orgánu, označenie osoby vyhotovujúcej zápisnicu z rokovania orgánu, vlastnoručné podpisy týchto osôb, vlastnoručné podpisy ostatných účastníkov rokovania orgánu (najčastejšie na prezenčnej listine pripojenej k zápisnici), sformulovanie návrhu, ktorý bude predmetom hlasovania, a výsledok hlasovania (článok XXI ods. 1 písm. d) Štatútu SAV, analogicky aj článok XXI ods. 3 posledná veta Štatútu SAV).

Zápisnice zo stretnutí v dňoch 16.07.2012 a 23.07.2012 vyššie uvedené štandardné náležitosti zápisnice z rokovania kolektívneho orgánu nemajú.

Vzhľadom na uvedené nie je možné určiť, či:

- a) závery podpredsedu SAV pre III. OV SAV sformulované na strane 3, dolná časť, zápisnice zo stretnutia zo dňa 23.07.2012 („*Podpredseda ... formuloval tieto závery z rokovania: ...*“), a najmä
- b) rozhodnutie podpredsedu SAV pre III. OV SAV formulované na strane 3, piaty odsek, zápisnice zo stretnutia zo dňa 23.07.2012 („*... podpredseda ... rozhodol, aby ekonomickú agendu prevzala pani Mokráňová a finálne zúčtovanie projektu bolo čím skôr ukončené.*“);

boli predmetom hlasovania a aký bol výsledok tohto hlasovania, alebo či boli jednostrannými závermi, resp. jednostranným rozhodnutím, podpredsedu SAV pre III. OV SAV.

2. Napriek nespornej snahe podpredsedu SAV pre III. OV SAV o vyriešenie sporu medzi doc. Mgr. Tatianou Kľuvánkovou-Oravskou, PhD., a vedením PÚ SAV cestou dohody a zmiernu, vzhľadom na skutočnosť, že podpredseda SAV pre III. OV SAV sám označil v zápisniciach zo stretnutí v dňoch 16.07.2012 a 23.07.2012 svoje pôsobenie v tomto spore ako pôsobenie „mediátora“, komisia pripomína, že proces mediácie je

predmetom komplexnej právnej úpravy v zákone č. 420/2004 Z.z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov. Postavenie a postup podpredsedu SAV pre III. OV SAV v spore medzi doc. Mgr. Tatianou Kluvánkovou-Oravskou, PhD., a vedením PÚ SAV nezodpovedali požiadavkám na postavenie a postup mediátora, tak ako vyplývajú zo zákona č. 420/2004 Z.z.

V prípade, ak chcel podpredseda SAV pre III. OV SAV pôsobiť iba ako „neformálny mediátor“, komisia zastáva názor, že mal dbať na dodržanie aspoň základných zásad mediácie, ako napr. existencia výslovnej dohody strán v spore o riešení ich sporu mediáciou, poučenie strán v spore o ich právach v procese mediácie, rešpektovanie práva ktorejkoľvek strany v spore jednostranne ukončiť svoju účasť v mediácii, dohoda strán v spore ako výstup procesu mediácie, a že v špecifickom kontexte SAV mal dôsledne presadzovať dodržiavanie Etického kódexu SAV, najmä jeho článku 5, podľa ktorého: *„Vedeckí a výskumní pracovníci dodržiavajú základné normy správania. Sú si vedomí svojej profesionálnej a vedeckej zodpovednosti voči SAV, voči svojim kolegom a voči spoločnosti.“*

Komisia zastáva názor, že podpredseda SAV pre III. OV SAV mohol svoje pôsobenie v spore označiť iným termínom, napr. ako sprostredkovateľ, tak, aby bolo stranám v spore zrejmé, že jeho pôsobenie v spore bude neformálne a bude založené výlučne na *bona fide* strán v spore i jeho samotného.

3. Komisia pripomína, že z § 10 ods. 5 písm. i) zákona č. 133/2002 Z.z. o SAV a z dokumentu „Kompetencie členov Predsedníctva SAV“ schváleného Predsedníctvom SAV na zasadnutí dňa 17.06.2009 (časť „Podpredsedovia akadémie pre oddelenia vied akadémie“, štvrtý bod) vyplýva, že proces vedúci k rozdeleniu vedeckej organizácie predpokladá uskutočnenie troch postupných krokov, a to:

- a) vlastné rozhodnutie vedeckej organizácie (v mene ktorej koná riaditeľ), návrh vedeckej rady vedeckej organizácie alebo návrh orgánu SAV.

Komisia zastáva názor, že žiadosť o organizačnú zmenu a preradenie oddelenia PÚ SAV na Geografický ústav SAV zo dňa 15.06.2012, adresovaná doc. Mgr. Tatianou Kluvánkovou-Oravskou, PhD., ako vedúcou dotknutého oddelenia PÚ SAV, podpredsedovi SAV pre III. OV SAV, bola podľa jeho obsahu návrhom na rozdelenie vedeckej organizácie (PÚ SAV). Keďže vedúca oddelenia ústavu nepatrí medzi subjekty, resp. orgány, ktoré takýto návrh môžu relevantne podať (samotný ústav, v mene ktorého koná riaditeľ; vedecká rada ústavu; orgán SAV), jej žiadosť nemožno považovať za uskutočnenie prvého spomedzi troch krokov vedúcich prípadne k rozdeleniu ústavu.

- b) predloženie návrhu na rozdelenie vedeckej organizácie na schválenie Predsedníctvu SAV podpredsedom SAV pre dotknuté OV SAV.

Komisia predpokladá, že diskusia ohľadne prípadnej delimitácie jedného oddelenia PÚ SAV na Geografický ústav SAV, ku ktorej došlo na stretnutiach v dňoch 16.07.2012 a 23.07.2012, nemala vyústiť do oficiálneho aktu predloženia návrhu na rozdelenie PÚ SAV Predsedníctvu SAV podpredsedom SAV pre III. OV SAV, ale bola iba nezáväznou diskusiou ohľadne jednej z možností riešenia sporu medzi doc. Mgr. Tatianou Kluvánkovou-Oravskou, PhD., a vedením PÚ SAV. Komisia v sťažnosti ani v prílohách k sťažnosti (ktorých zoznam tvorí prílohu tejto zápisnice) nenašla informáciu o tom, že by podpredseda SAV pre III. OV SAV oficiálne predložil na schválenie Predsedníctvu SAV návrh na rozdelenie PÚ SAV tak, ako bol špecifikovaný v žiadosti zo dňa 15.06.2012 podpísanej doc. Mgr. Tatianou Kluvánkovou-Oravskou, PhD.

- c) schválenie návrhu na rozdelenie vedeckej organizácie Predsedníctvom SAV.
4. Komisia zastáva názor, že rozhodnutie podpredsedu SAV pre III. OV SAV formulované na strane 3, piaty odsek, zápisnice zo stretnutia dňa 23.07.2012 tak, že: „... podpredseda ... rozhodol, aby ekonomickú agendu prevzala pani Mokránová a finálne zúčtovanie projektu bolo čím skôr ukončené. Pani Kluvánkovú vyzval, aby sa obrátila na pani Mokránovú s oficiálnou žiadosťou, pričom podmienkou prevzatia tejto agendy by mal byť jej akceptačný list.“; bolo prekročením právomoci podpredsedu SAV pre III. OV SAV a neoprávneným zásahom do právomoci štatutárneho orgánu PÚ SAV vyplývajúcej najmä z § 8 písm. a), b) a f) a § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zuzana Magurová, v. r.